

Ministerie van Defensie

> Retouradres Postbus 20701 2500 ES Den Haag

Zie verzendlijst

Minister van Defensie

Plein 4
MPC 58 B
Postbus 20701
2500 ES Den Haag
www.defensie.nl

Datum 1 oktober 2013
Betreft Geluidsaspecten vervanging F-16

Onze referentie
BS/2013024781

Bij beantwoording datum, onze referentie en betreft vermelden.

Hierbij reageer ik op uw brief van 8 juli jl. over de gevolgen van de vervanging van de F-16. In deze brief ga ik in op de vijf vragen die u aan mij heeft gesteld. Met de beantwoording heb ik gewacht tot het kabinetsbesluit over de vervanging van de F-16 bekend was.

Vragen 1 en 3
Op Prinsjesdag 2013 heb ik het Parlement in de nota over de toekomst van de krijgsmacht geïnformeerd over de opvolger van de F-16, te weten de F-35. De beschikbare financiële ruimte is volgens de huidige inzichten toereikend voor de aanschaf van 37 toestellen. Het eerste toestel zal in 2019 worden ingevoerd.

Een van de uitgangspunten bij de voorbereiding van dit besluit was dat de geluidsbelasting binnen de huidige geluidszones moet blijven. Defensie heeft de Tweede Kamer hierover regelmatig geïnformeerd.[1] In de nota is het besluit genomen de F-35 op Volkel en Leeuwarden te plaatsen. Daarmee is verzekerd dat de geluidsbelasting binnen de huidige geluidszones blijft. In dit kader wordt tevens opgemerkt dat het aantal van 37 toestellen beduidend lager is dan het aantal waarvan eerder sprake was. Wel verandert de status van Leeuwarden van *Main Operating Base* in 2015 in *Deployed Operating Base*. De overhead wordt geconcentreerd op vliegbasis Volkel.

Wat betreft de geluidszones van de vliegbases Leeuwarden en Volkel wijs ik er voor de volledigheid op dat op 17 juni 2013, op grond van de Wet luchtvaart, het luchthavenbesluit voor de vliegbasis Leeuwarden in werking is getreden. Met het luchthavenbesluit is de zone van de geluidsbelasting opnieuw vastgesteld. Voor de vliegbasis Volkel is een luchthavenbesluit, inclusief een geluidszone, in voorbereiding.

---

[1] In dit verband verwijs ik in het bijzonder naar de brieven van 16 maart 2009 (Kamerstuk 26 488, nr. 153), van 10 juli 2009 (Kamerstuk 26 488, nr. 192), van 23 februari 2010 (Kamerstuk 26 488, nr. 219), van 11 maart 2010 (Kamerstuk 26 488, nr. 221), van 27 april 2010 (Kamerstuk 26 488, nr. 233) en van 24 december 2010 (Kamerstuk 26 488, nr. 253).

Vragen 2, 4 en 5
In uw brief vraagt u achtereenvolgens om het plaatsen van een geluidmeetnet, het uitvoeren van een belevingsonderzoek en het onderzoeken van de normen voor geluidsbelasting. Allereerst merk ik op dat de F-35 zoals gezegd binnen de geluidscontouren van Volkel en Leeuwarden blijft. Uiteraard zal Defensie de ontwikkelingen op het gebied van het geluid van de F-35 actief blijven volgen en daarover de Tweede Kamer blijven informeren. Zodra daartoe concrete aanleiding bestaat, zal mede in overleg met de COVM, aanvullend en gericht vervolgonderzoek worden uitgevoerd. De maatregelen en onderzoeken die u voorstelt, acht ik echter om onderstaande redenen nu niet opportuun.

Wat het geluidmeetnet betreft, geldt dat de geluidscontouren van militaire vliegbases volgens een andere methodiek worden vastgesteld. In de luchtvaartwet is vastgelegd dat de geluidsbelasting wordt bepaald door een berekening conform de Regeling berekening geluidsbelasting militaire luchthavens in kosteneenheden. De geluidszone en de jaarcontouren, die in het kader van de handhaving worden bepaald, worden op dezelfde wijze berekend. Zolang de F-35 hierbinnen blijft, is er voor mij geen aanleiding in aanvulling hierop een geluidmeetsysteem te introduceren.

Het in 2011 door de GGD Noord-Brabant uitgevoerde belevingsonderzoek naar de luchthaven Eindhoven, waarnaar u verwijst, was ingegeven door de sterke groei van het commercieel burgerluchtverkeer daar. Op de luchthaven Eindhoven neemt het aantal civiele vliegtuigbewegingen de komende jaren toe tot 43.050 per jaar. Het GGD-onderzoek is bedoeld om de met deze groei samenhangende hinderbeperkende maatregelen te beoordelen. Bij de luchthavens Leeuwarden en Volkel is echter geen groei van het aantal vliegtuigbewegingen voorzien, gezien de vermindering van het aantal jachtvliegtuigen tot 37.

Ten slotte stelt u een nader onderzoek voor naar de normering van de geluidsbelasting voor woningen en andere geluidsgevoelige gebouwen in de directe omgeving van luchthavens. Ik stel echter vast dat de normen hiervoor in 2009 op grond van de Wet luchtvaart in het Besluit militaire luchthavens zijn vastgelegd. Vooralsnog zie ik geen aanleiding die regeling nu al aan te passen.

De werkwijze van het Commando Luchtstrijdkrachten en de vliegbases Leeuwarden en Volkel is er steeds op gericht om geluidsoverlast door (jacht)vliegtuigen voor omwonenden zoveel mogelijk te beperken. Defensie is er veel aan gelegen de goede relaties met de omgeving van de vliegbases te bewaren. Ik stel dan ook hoge prijs op het regelmatige overleg hierover met de bestuurders van de provincie en van de omliggende gemeenten en de omwonenden in de Commissies van Overleg en Voorlichting Milieuhygiëne (COVM) die bij wet voor alle luchtmachtbases zijn ingesteld en waarvan u lid bent. Ook bij de invoering van de F-35 zal dit de inzet van Defensie zijn.

DE MINISTER VAN DEFENSIE

J.A. Hennis-Plasschaert